

Jeg vil gerne indstille journalist Merle Baéré og Søren Rasmussen fra Silkeborg til årets Cavlingpris for deres afdækning af forholdene på tolkeområdet i den offentlige sektor.

Merle og Søren har i et usædvanligt journalistisk samarbejde brugt en usædvanlig journalistisk metode til at afdække et omfattende problem.

Det startede som en traditionel historie. Merle Baéré, som er journalistpraktikant på Dagbladet Information, havde gennem research til en anden historiefundet ud af, at Indvandrermedicinsk Klinik ved Odense Universitetshospital ville offentliggøre en undersøgelse, som viste, at 41% af dansk-arabisk tolke i det danske sundhedsvæsen ikke har de fornødne kompetencer.

Da historien havde været i avisen, blev hun kontakt af Søren Rasmussen, der i årevis har arbejdet som vært ved Radio Silkeborg og er gift med en swahilitolk. Søren og hans kone blev ofte opsøgt af mennesker fra det dansk-congolesiske miljø, som på grund af dårlig tolkning i den offentlige sektor var i tvivl om deres retsstilling, deres sager og deres rettigheder.

Søren Rasmussen fortalte, at han ikke taler eller skriver swahili, men at han alligevel var blevet ansat som swahilitolk i det bureau, som leverer tolkeydelser til tre danske regioner. Søren var blevet tilbudt opgaver, som han afslog at udføre. Hans formål var ikke at arbejde som tolk, men at afsløre hvor nemt det var at blive ansat. Bureauerne hævder nemlig, at de laver sprogtest af deres tolke, og at de kvalitetssikrer deres tolkeservice. Søren kunne afsløre, at det gjorde de ikke.

Sørens oprindelige ide var skrive en kronik, men Merle bad ham efterfølgende søge ansættelse hos tre andre bureauer for at afdække problemets omfang. To af bureauer leverer eller har leveret ydelser til de to regioner, som ikke bruger det første bureau, og det tredje bureau leverer ydelser til Dansk Flygtningehjælp. Alle tre bureauer tilsendte ham underskrevne ansættelseskontrakter.

Merle skrev bagefter historierne, som fik et stort gennemslag i offentligheden og førte til, at Region Syddanmark har meddelt, at de fra 2018 vil rekruttere, uddanne og ansætte deres eget tolkekorps. De andre regioner har meddelt, at de afsøger forskellige løsninger på det, som alle aktører anerkender som en skandaløs tilstand. Der er desuden opstået et flertal blandt sundhedsordførerne i Folketinget for at lave en certificeringsordning, som skal sikre, at tolkene har de fornødne kompetencer, og sundhedsminister Ellen Trane Nørby, som hidtil har henvist problemet til regionerne, har lovet at handle på afsløringerne.

Advokatsamfundets generalsekretær og Dommerforeningens formand har reageret på afsløringerne og tilkendegivet, at de genkender problemet fra retsvæsenet. Det er således et problem og en uacceptabel retstilstand for borgere i Danmark, som rækker langt ud over sundhedssystemet. Forskere har forklaret, at de har forsøgt at undersøge problemet, men ikke haft mulighed for rigtig at afdække det.

Merle og Søren har således afsløret en skandaløs retstilstand for de brugere af den offentlige sektor, som har sværest ved at gøre sig gældende som borgere i Danmark, og som er mest afmægtige over for offentlige svigt, fordi de ikke behersker sproget og ofte ikke kender deres

basale rettigheder. Merle og Søren har gjort det så overbevisende, at afsløringerne direkte konsekvens har været politisk handling, som skal løse det problem, der er blevet afdækket.

Deres historier er et fremragende eksempel på, hvordan journalister ved at bruge en alternativ undersøgelsesmetode har afdækket noget, som ingen andre har formået at afdække.

Det enestående her er samarbejdet mellem en journalist på et etableret medie og en borger, der er personligt engageret i en sag. Vi har før set, at journalister bruger undercovermetoder, men det dynamiske samarbejde mellem en journalist på et dagblad og en aktivistisk borger i marken er nyt. Og resultatet har vist sig uimodsigeligt stærkt.

Med venlig hilsen
Rune Lykkeberg
Chefredaktør, Information